

Mila Pavićević

Fetița de gheață și alte basme

Traducere din limba croată de
Constantin Ghirdă

Cofinanțat prin
programul Europa Creativă
al Uniunii Europene

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.
Cartea reflectă numai punctul de vedere al autorului,
iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice
utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

București, 2019

Cuprins

Hans și rața lui de aur / 4

Republica Viselor / 7

Orașul Mlăștinos / 10

Albu / 12

Sirena de Aur / 14

Legenda măștii de lemn / 16

Cum a devenit Nard fericit / 18

Cum a primit Dama o inimă / 21

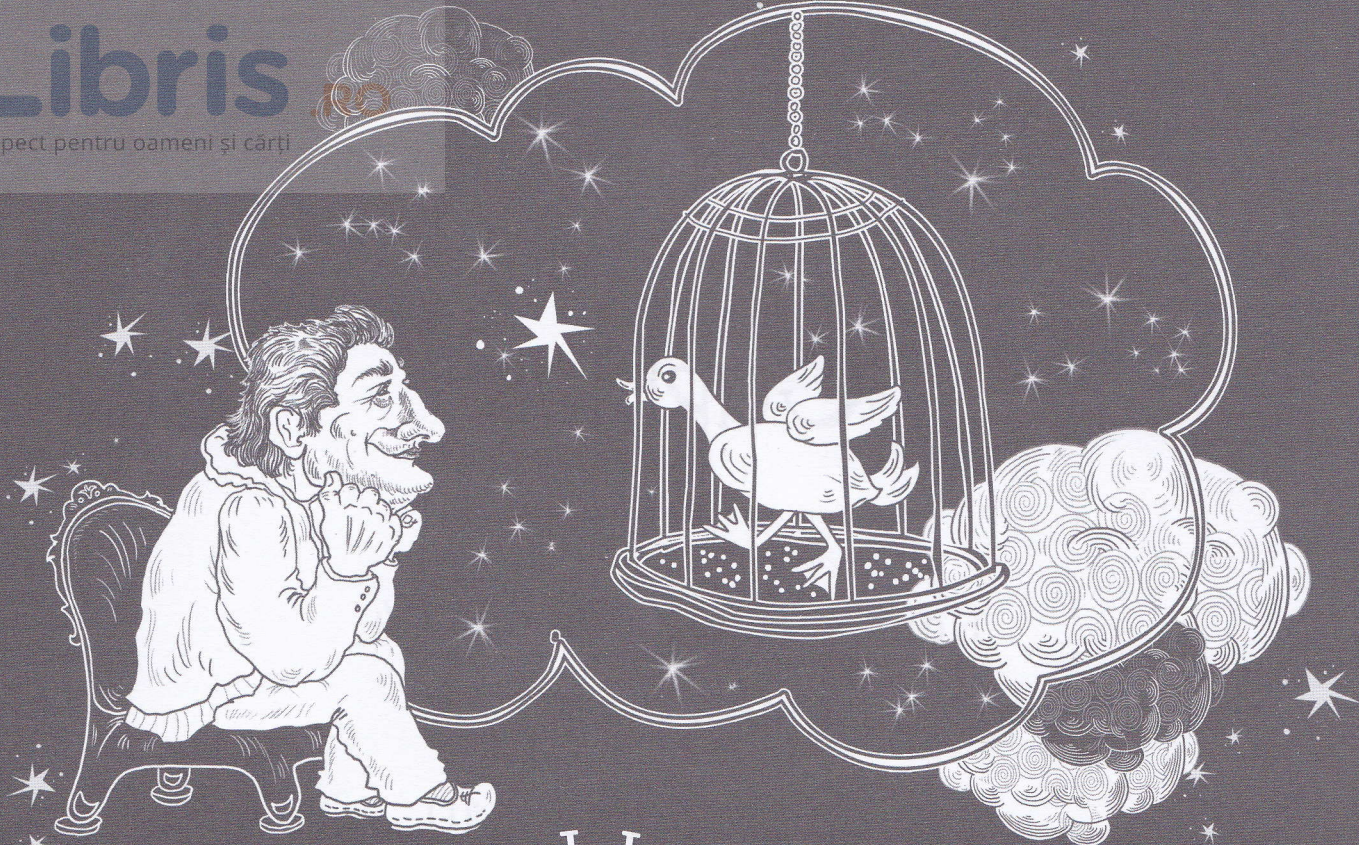
Bezna / 23

Basmul despre un canibal / 25

Poveste despre pitici / 27

Bunica Albă-ca-Zăpada și
cei șapte cactuși mici / 29

Fetița de gheață / 31

Hans și rața lui de aur

A fost odată ca niciodată (ceea ce înseamnă cu mulți ani în urmă — pe când munții erau mult mai înalți decât în zilele noastre, iar poteci albe ca zahărul se așterneau pe coastele acestora și pe când îngerii albi încă mai aveau obiceiul să viziteze pământul) o țară din vată de zahăr care, tocmai de aceea, era numită Țara Vatei de Zahăr.

În Țara Vatei de Zahăr, căsuțele erau asemenea bojdeucii acelei bătrâne vrăjitoare pe care o vizitaseră în poveste Hansel și Gretel, numai că, și asta mi se pare foarte normal, în căsuțele din zaharicale nu trăia vrăjitoarea cea rea, ci niște pitici buni la suflet. Așa erau toți locuitorii Vatei de Zahăr... Ușa uneia dintre căsuțe însă stătea tot timpul închisă. Proprietarul ei, piticul Hans, nu ieșea niciodată afară, iar în jurul locuinței lui se simțea un miros destul de neplăcut.

Oricât ar fi fost ei de amabili, piticii Vatei de Zahăr nu-l plăceau pe piticul Hans — nici ei nu prea știau de ce... Cum Hans nu ieșea din

căsuța lui, piticii, ca toți piticii, născociseră tot felul de povești... Până la urmă au ajuns să circule atâtea povești răutăcioase despre acest sărman pitic, încât și el a început să le creadă.

Hans era considerat ba un nebun bătauș, ba membru al unui „cult secret“... așa vorbeau despre el ceilalți pitici. Sigurul lui defect era că nu prea iubea piticii. Cel mai mult pe lume își iubea rața de aur pe care o ținea închisă în căsuță, într-o colivie plină cu nisip (era vorba, după cum se vede, de o specie aparte de rață de aur). În căsuță, el nu aducea pe nimeni, dar nici nu ieșea de acolo, gândindu-se mereu că vreunul dintre piticii buni i-ar putea lua rața, iar el nu va mai avea pe cine să mai iubească. Așa că Hans, în încercarea de a-și proteja chiar și de o privire rățușca lui cea iubită, a cerut ajutorul uneia dintre zânele pe jumătate rele și pe jumătate bune. Aceasta, așa cum fac de obicei zânele, a aruncat o vrajă în jurul căsuței lui Hans, astfel că duhoarea a început să alunge toți posibili prieteni ai lui Hans, păzind în același timp rața.

În fiecare an, în Țara Vatei de Zahăr se sărbătorea Ziua prăjiturilor, a râsului și a vatei de zahăr. La sărbătoare erau invitate zânele și toate ofereau pe rând cadouri Țării Vatei de Zahăr, așa cum fac zânele, doar că darurile acestor zâne erau numai bogății materiale. Ca în orice basm, ultima zână era altfel: mai nobilă și mai bună decât suratele ei. De aceea se și numea Zâna cea Bună. Ea îi iubea sincer pe toți locuitorii Vatei de Zahăr și, de aceea, s-a gândit ca de Ziua prăjiturilor, a râsului și a vatei de zahăr să le ofere ceva special. Era o zână foarte originală. Le-a promis că le va da viață lungă, plină de noroc și belșug, însă, pentru că viața lungă plină de noroc și belșug nu este un dar mic, zâna, cât o fi fost ea de bună, a cerut ceva în schimb. Și nu orice. A cerut de la fiecare pitic ce avea el mai drag.

Toți au început să aducă cele mai dragi torturi de ciocolată, prăjituri, vată de zahăr pe bețișoare de aur, flori și jucării. Cum zâna știa că piticii ofereau din tot sufletul lucrurile lor cele mai dragi, era mulțumită și se pregătea să-și îndeplinească partea ei din înțelegere. Însă condiția înțelegerii era: *toți* piticii. Unul dintre pitici însă nu ieșea neam din căsuța lui urât mirositoare. Acesta era Hans, care stătea lângă colivia lui plină de nisip. Lui nu-i păsa de viața lungă plină de belșug și noroc. Dorea doar să-și păstreze rața, nu pentru

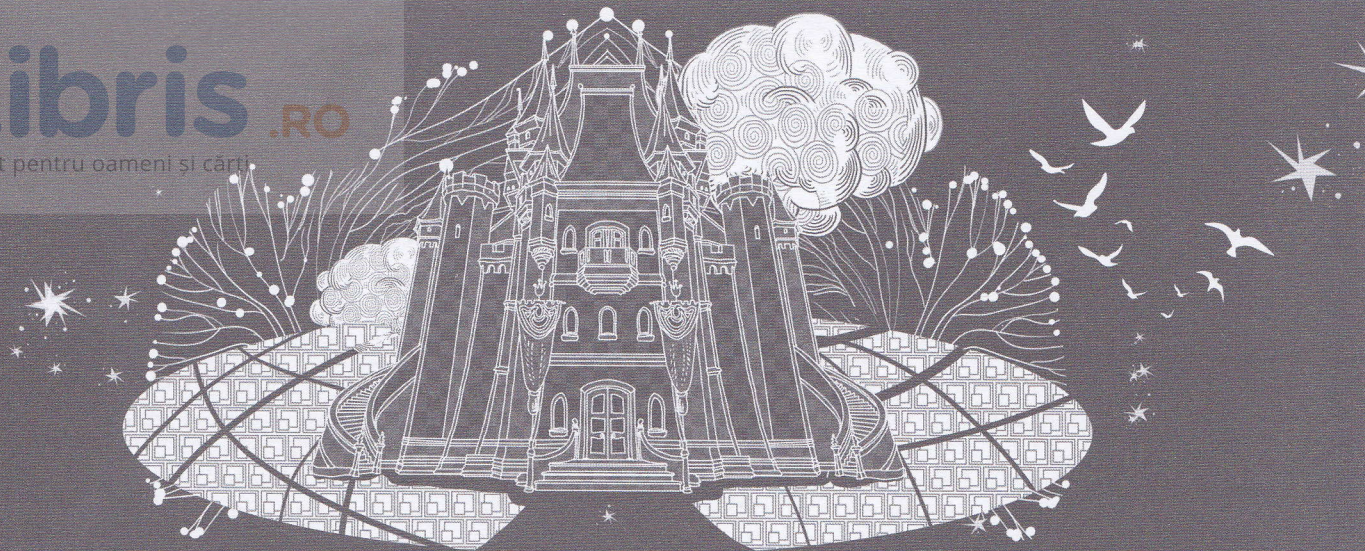
că era din aur sau pentru că era specială, ci pentru că era a lui și pentru că o iubea sincer.

Când piticii au văzut că Hans nu are de gând să iasă din casă, i-au bătut la ușă pentru prima oară și au început să-l roage ca pe un prieten, ca pe un frate, să-i dea Zânei Bune lucrul lui cel mai drag, jurându-i că îi vor fi recunoscători pe vecie. În clipa aceea, Hans a uitat toate bârfele care se spusese pe seama lui, despre cât de nesuferit îl considerau și despre cum ar fi trebuit să fie el în opinia lor. A ieșit din căsuță și, plângând, a scos afară iubita lui rață de aur. Zâna a plăcut-o foarte mult, dar rața a reușit cumva să fugă. În urma ei au rămas colivia și semnele labelor lăsate pe nisip. Nici până-n ziua de astăzi nimeni nu știe unde se află... Zâna bună o tot caută, dar fără succes...

Locuitorii Țării Vatei de Zahăr au dobândit viață lungă plină de belșug și noroc. Iar Hans? Hans a devenit extrem de fericit. El a avut cel mai mult de câștigat: o țară întreagă de prieteni... S-a mutat din căsuța unde locuia, fiindcă mirosul acela neplăcut nu putea să dispară așa, din senin. Ușa noii lui căsuțe era mereu deschisă. Asta ca să poată primi prieteni, dar și pentru că piticul Hans încă mai crede că rața lui de aur, cândva-cândva, se va întoarce...

Și așa, încă o dată au trăit fericiți cu toții, sperând că rața de aur se va întoarce în Țara Vatei de Zahăr.

Republica Viselor

O dată, demult, cu mulți ani în urmă, undeva departe, dincolo de orice frontiere, exista Republica Viselor. Visele erau stăpânite de un om de stat ales de popor. De fapt, trecuse vremea aristocrației și nu mai era loc pentru rege. În castelul cel mare, care se afla în proprietatea lui numai pe durata mandatului, omul de stat trăia împreună cu familia lui nu foarte numeroasă: cu prima-doamnă, cu o mașteră, precum și cu buna și prea frumoasa lui fiică, Visa, care, în împrejurări normale (dacă Vise ar fi rămas o monarhie), ar fi fost prințesă. Castelul în sine avea, ca toate castelele, nenumărate camere secrete în care (cum se întâmplă în toate basmele) castelanii intrau ori de câte ori aveau chef, așa că nici nu se mai puteau numi secrete. La palat erau angajați peste o sută de oameni care se ocupau cu diverse treburi, cum ar fi curățenia, gătitul sau distrarea oaspeților în timpul recepțiilor. Firește, angajații erau plătiți, aveau asigurări de sănătate — sclavia fusese de mult abolită. Și cam așa funcționa totul. Până când, într-o bună zi...

Era o dimineață frumoasă, scăldată în soare, mai exact prima zi de primăvară, care în Vise era marcată ca Zi a viselor. Omul de stat și maștera pregăteau o mare petrecere. Trebuiau pregătite cu fast nu numai Ziua viselor, ci și apropiatele alegeri, precum și ziua de naștere